

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Закарпатського угорського інституту
імені Ференца Ракоці ІІ,
протокол № 3 від 24 квітня 2025 р.

Із змінами та доповненнями,
затвердженими Вченою радою,
протокол №7 від 25.08.2026 р.

Уведено в дію наказом ректора
№92-Вн від 26 серпня 2026 р.

Голова Вченої Ради

Черничко С.С.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: перший (бакалаврський)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: А Освіта
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: А4 Середня освіта
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: А4.01. Середня освіта (Українська мова і література)
КВАЛІФІКАЦІЯ: Бакалавр середньої освіти (українська мова і література та зарубіжна література)

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми

«УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА»

1. Гарант освітньої програми:

Олександр КОРДОНЕЦЬ, кандидат філологічних наук, доцент кафедри філології

2. Розробники програми:

Андрея ПЕВСЕ, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри філології

Юдіта ПАВЛОВИЧ, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філології

_____ 2026 р.

1. Завідувач кафедри філології

26.08. 2026 р.

Аніко БЕРЕГСАСІ

2. Завідувач відділу контингенту студентів

26.08. 2026 р.

Жужанна ФІЗЕШІ

3. Керівник відділу забезпечення якості вищої освіти

26.08. 2026 р.

Адальберт РАЦ

4. Проректор з навчально-методичної роботи

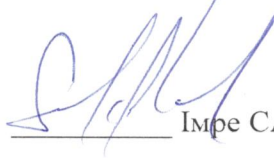
26.08. 2026 р.

Олександр БЕРГХАУЕР

5. Проректор з наукової роботи та питань якості освіти

26.08. 2026 р.

Імре САКАЛ

6. Ректор

26.08. 2026 р.

Степан ЧЕРНИЧКО

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти предметної спеціальності А4.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту».

Програма відповідає першому (бакалаврському) рівню вищої освіти та шостому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій.

Освітня програма є нормативним документом Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II, в якому визначається нормативний термін і зміст навчання, форми атестації, встановлюються вимоги до змісту, обсягу й рівня освіти та навчальної підготовки фахівця з предметної спеціальності А4.01 «Середня освіта (Українська мова і література)».

Розроблено проєктною групою у складі:

1. КОРДОНЕЦЬ ОЛЕКСАНДР АНАТОЛІЙОВИЧ, кандидат філологічних наук, доцент кафедри філології Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II.
2. ПЕВСЕ АНДРЕЯ АНДРІЙВНА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філології Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II.
3. ПАВЛОВИЧ ЮДІТА ПАВЛІВНА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філології Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II.
4. НЕМЕШ ІРИНА СЕРГІЙВНА, здобувачка IV курсу денного відділення спеціальності «014.01 Середня освіта (Українська мова і література)»

Гарант освітньої програми КОРДОНЕЦЬ ОЛЕКСАНДР АНАТОЛІЙОВИЧ, кандидат філологічних наук, доцент кафедри філології Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. БАБЯК ЕДІТА ЗОЛТАНІВНА, начальник управління освіти та культури Берегівської міської ради.
2. ЖЕЛТВАЙ-ВЕЖДЕЛ ЕМЕСЕ ФЕДОРІВНА, директор Берегівського ліцею імені Лайоша Кошута.
3. МАРГІТИЧ АГНЕТА ІВАНІВНА, викладач української мови та літератури, голова циклової комісії загальноосвітніх дисциплін. Фаховий коледж Закарпатського угорського університету ім. Ференца Ракоці II.

**1. Профіль освітньої програми з предметної спеціальності А4.01 Середня освіта
(Українська мова і література)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Закарпатський угорський університет імені Ференца Ракоці ІІ Кафедра філології
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – бакалавр. Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (українська мова і література та зарубіжна література)
Офіційна назва освітньо-професійної програми	«Українська мова і література»
Код освітньої програми в ЄДЕБО	85922
Форми навчання	Інституційна: очна (денна), заочна (дистанційна)
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію Міністерства освіти і науки України ІІ №07009515 строком до 1 липня 2029 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	На базі повної загальної середньої освіти Умови вступу визначаються Правилами прийому до закладу вищої освіти «Закарпатський угорський університет ім. Ференца Ракоці ІІ»
Мова(и) викладання	Українська, угорська, англійська
Термін дії освітньо-професійної програми	Згідно з сертифікатом про акредитацію Міністерства освіти і науки України ІІ №07009515 строком до 1 липня 2029 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdiily/kafedri/kafedra-filologii/ukrainske-viddilennja-kafedri-filol або https://kme.org.ua/uk/osvitni-programi/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка компетентного конкурентоздатного вчителя української мови і літератури та зарубіжної літератури, через формування системи компетентностей – інтегральної, загальних, фахових; здатного розв'язувати складні професійні завдання в галузі української філології й зарубіжної літератури, педагогіки та методики середньої освіти з урахуванням соціальної та етичної відповідальності, спрямованого на постійну самоосвіту та професійне самовдосконалення.	

3 - Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань А Освіта Спеціальність А4 Середня освіта Предметна спеціальність: А4.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» <u>Об'єкт вивчення</u>: освітній процес у закладах загальної середньої освіти за предметною спеціальністю, в тому числі в освітніх закладах із навчанням мовами нацменшин. <u>Цілі навчання</u>: формувати у здобувачів інтегральні, загальні та фахові компетентності для застосування в професійній діяльності в закладах загальної середньої освіти, формувати професійні вміння та здатність організовувати освітній процес з української мови і літератури та зарубіжної літератури; реалізовувати комплексні завдання, зумовлені специфікою методики навчання української мови і літератури та зарубіжної літератури в невизначених умовах.
Код і найменування відповідної деталізованої галузі Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013	Освітня програма віднесена до відповідної спеціальності та галузі знань згідно з Переліком галузей знань і спеціальностей (постанова Кабінету Міністрів України № 266 у редакції № 1021 від 30.08.2024). З метою забезпечення міжнародної зіставності, прозорості та коректної ідентифікації змісту освіти освітню програму співвіднесено з деталізованою галуззю Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013 відповідно до Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 31.12.2025 № 1734. Відповідність освітньої програми визначено за принципом домінантного змісту, з урахуванням мети освітньої програми, програмних результатів навчання та очікуваної професійної діяльності випускників. Код ISCED-F 2013: 0114. Broad field: A Education Narrow field: 011 Education Detailed field: 0114 Teacher training with subject specialisation Коротке обґрунтування: запровадження саме такого Коду ISCED-F 2013: для всіх програм спеціальності А4 домінантний зміст – це підготовка вчителя з предметною спеціалізацією, що прямо відповідає коду Міжнародної класифікації 0114 (Teacher training with subject specialisation)
Орієнтація освітньої програми	Освітня програма зорієнтована на підготовку вчителя української мови і літератури та зарубіжної літератури відповідно до новітніх освітніх вимог щодо зв'язку теоретичних знань із практичним застосуванням через проходження педагогічної практики; спрямовує на творчу науково-педагогічну діяльність. Програма орієнтована на розвиток духовно багатой та

	толерантної особистості в умовах поліетнічного та багатомовного середовища, створює можливість засвоєння кількох іноземних мов.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Основний фокус програми «Українська мова і література» спрямований на освітній процес у закладах загальної середньої освіти (українська мова і література, зарубіжна література), пов'язаний із вивченням філологічних дисциплін, використанням новітніх технологій навчання, організацією педагогічного дослідження. Цілі навчання: формування у здобувачів інтегральних, загальних та фахових компетентностей для застосування в професійній діяльності в закладах загальної середньої освіти.
Особливості програми	Підготовка компетентних фахівців з української мови і літератури, зарубіжної літератури, що здатні до вирішення складних завдань у галузі середньої освіти, педагогіки, з правом викладання у закладах загальної середньої освіти, зокрема, в загальноосвітніх закладах із класами, де викладання ведеться мовами національних меншин (зокрема, угорською). Особливістю програми є також широкий спектр дисциплін вільного вибору, що сприяють ефективнішому формуванню конкурентоздатного фахівця та формуванню «soft skills». В освітній програмі декілька дисциплін викладають мовами ЄС (угорською, англійською). Наявність спеціальних практик: педагогічна практика.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	- Вчитель української мови і літератури та зарубіжної літератури у закладах загальної середньої освіти. Випускники можуть працювати у сферах загальної, профільної освіти, що визначені у Національній рамці кваліфікацій та Національному класифікаторі України (Класифікатор професій (ДК 003:2010) (зі змінами №14, затвердженими наказом Міністерства економіки України від 13 грудня 2024 року № 27751; Наказ Міністерства економіки України №810 від 25.10.2021 «Про затвердження Зміни № 10 до національного класифікатора ДК 003:2010»: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0810930-21#Text): Клас: 232 Викладачі закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та вчителі закладів загальної середньої освіти. Підклас: 2320 Вчителі закладів загальної середньої світи та спеціалізованої освіти: Назва професії: - 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти

	Підклас: 2359 Інші професіонали в галузі навчання
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого циклу FQ-ЕНЕА, 7 рівня EQFLLL та 7 рівня НРК.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації з викладачами, підготовка курсового проєкту та кваліфікаційної роботи, практика. За домінуючими методами та способами навчання: пасивні (пояснювально-ілюстративні), активні (проблемні, ігрові, інтерактивні, інформаційно-комп'ютерні) тощо.
Оцінювання	Форми оцінювання: поточний (усний та письмовий) контроль, контрольні роботи, тестування, доповіді, проєкти, есе, заліки, усні та письмові екзамени, захист практик, захист кваліфікаційної роботи (термін написання – два академічні роки). Оцінювання здійснюється на основі «Положення про організацію освітнього процесу» (https://kme.org.ua/uk/mik/#dod-2-i-osv-proc) «Положення про курсові та кваліфікаційні роботи» (https://kme.org.ua/uk/mik/#dod-2-i-13-pol-kursovi-rob), «Положення про перезарахування навчальних дисциплін, визначення та ліквідації академічної різниці» (https://kme.org.ua/uk/mik/#dod-2-i-14-pol-perezar-navch-discipl) з дотриманням вимог щодо академічної доброчесності згідно з Кодексом наукової етики УР (https://kme.org.ua/uk/mik/#dod-2-iii-1-kodeks-nauk-etiki), «Положенням про оскарження процедури та результатів оцінювання знань» (https://kme.org.ua/uk/mik/#dod-2-i-9-pol-rezult-ocin-znany) тощо. Процедура оцінювання здобувачів також враховує результати неформальної та інформальної освіти згідно з «Положенням про порядок визнання Закарпатським угорським університетом ім. Ференца Ракоці II результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті» (https://kme.org.ua/uk/mik/#dod-2-ii-5-pol-rezult-navchannya) Освітньою програмою передбачена чітка процедура апеляції здобувачами результатів оцінювання, яка міститься в «Положенні про оскарження процедури та результатів оцінювання знань у Закарпатському угорському університеті ім. Ференца Ракоці II» (https://kme.org.ua/uk/mik/#dod-2-i-9-pol-rezult-ocin-znany)
6 – Програмі компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність організовувати і здійснювати навчально-виховний процес з української мови і української та зарубіжної літератур. Здатність вирішувати проблеми в галузі філологічної освіти; кваліфіковано використовувати

	українську мову як засіб спілкування у різних сферах мовленнєвої діяльності із врахуванням соціокультурних норм та для здійснення професійних функцій.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність усно й письмово спілкуватися українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності, забезпечувати здобувачам освіти навчання державною мовою з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти мовою нацменшини України. ЗК 2. Здатність системно аналізувати головні тенденції історичного розвитку українського народу, цінувати його культурно-історичні та морально-етичні надбання та сприяти розв'язанню актуальних загальнодержавних і суспільних завдань. ЗК 3. Здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості. Здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями, здійснювати власний професійний розвиток. ЗК 4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності, створювати (за потреби) нові електронні ресурси, використовувати цифрові технології в освітньому процесі. ЗК 5. Здатність діяти із соціальною відповідальністю, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства. ЗК 6. Здатність працювати в команді та автономно, конструктивно й безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу. ЗК 7. Здатність створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, залучати батьків та фахівців для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами. ЗК 8. Здатність застосовувати іноземну (зокрема, угорську, англійську) мову в освітній діяльності та опрацьовувати нею фахову літературу. ЗК 9. Здатність використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки, я-ідентичності здобувачів освіти, формувати повагу до мультикультурності, її цінування, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність брати активну участь у житті суспільства, органів місцевого самоврядування та в управлінні на різних рівнях, зокрема у волонтерській діяльності. ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших

	проявів недоброчесності. ЗК 1. Здатність усно й письмово спілкуватися українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності, забезпечувати здобувачам освіти навчання державною мовою з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти мовою нацменшини України. ЗК 2. Здатність системно аналізувати головні тенденції історичного розвитку українського народу, цінувати його культурно-історичні та морально-етичні надбання та сприяти розв'язанню актуальних загальнодержавних і суспільних завдань. ЗК 3. Здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості. Здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями, здійснювати власний професійний розвиток. ЗК 4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності, створювати (за потреби) нові електронні ресурси, використовувати цифрові технології в освітньому процесі. ЗК 5. Здатність діяти із соціальною відповідальністю, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства. ЗК 6. Здатність працювати в команді та автономно, конструктивно й безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу. ЗК 7. Здатність створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, залучати батьків та фахівців для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами. ЗК 8. Здатність застосовувати іноземну (зокрема, угорську, англійську) мову в освітній діяльності та опрацьовувати нею фахову літературу. ЗК 9. Здатність використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки, я-ідентичності здобувачів освіти, формувати повагу до мультикультурності, її цінування, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність брати активну участь у житті суспільства, органів місцевого самоврядування та в управлінні на різних рівнях, зокрема у волонтерській діяльності. ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших
--	---

	проявів недоброчесності. ЗК 13. Брати участь у національному спротиві¹.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету, здійснення міжпредметних зв'язків. ФК 2. Здатність розуміти мову як особливу знакову систему, її природу та функції, генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний та інші рівні мови, аналізувати мовні одиниці. ФК 3. Здатність характеризувати загальні властивості літератури як мистецтва слова, закони побудови художнього твору, особливості письменницької праці, літературні стилі, наукові методи і школи в літературознавстві. ФК 4. Здатність аналізувати основні тенденції розвитку світового літературного процесу та українського письменства, використовувати літературні здобутки для формування національної свідомості, світогляду, ціннісних орієнтацій здобувачів освіти. ФК 5. Володіти системними знаннями про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища. ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову, в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах спілкування. ФК 7. Здатність розуміти сутність й соціальне значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань. ФК 8. Здатність організовувати і здійснювати навчально-виховний процес з української мови і літератури та зарубіжної літератури з урахуванням вікових й індивідуальних особливостей здобувачів освіти, їхнього психоемоційного стану. ФК 9. Здатність збирати й аналізувати, систематизувати та інтерпретувати мовні факти, тексти. ФК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. ФК 11. Здатність вільно володіти українською мовою, адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової і міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних

¹ Для здобувачів вищої освіти, які в обов'язковому порядку вивчають ОК «Основи національного спротиву» відповідно до Закону України № 1702-IX від 16.07.2021 р. «Про основи національного спротиву» та Наказу МОН України №1002 від 30.06.2026 про Типову програму дисципліни «Основи національного спротиву».

	контекстах. ФК 12. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення. ФК 13. Здатність добирати і застосовувати сучасні й ефективні методики й освітні технології викладання української мови та літератури, зарубіжної літератури (зокрема інформаційні), виховання й розвитку здобувачів для забезпечення якості освітнього процесу в загальноосвітніх навчальних закладах. ФК 14. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня результатів навчання здобувачів освіти, аналізувати їх. ФК 15. Дотримуватись принципів академічної доброчесності. ФК 16. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.
7 – Програмні результати навчання	
	ПРН 1. Використовувати українську мову як державну в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні, вміти навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання. ПРН 2. Аналізувати головні тенденції історичного розвитку українського народу, аргументувати свої погляди на дискусійні моменти з історії України та сучасного суспільного життя. ПРН 3. Ефективно працювати з інформацією, застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності. ПРН 4. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти, вміти аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей. ПРН 5. Демонструвати знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовувати необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні. ПРН 6. Використовувати іноземні мови (англійську/німецьку, угорську) для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 7. Застосовувати принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, знати способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

ПРН 8. Демонструвати знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперувати базовими категоріями та поняттями філологічної області.

ПРН 9. Володіти різноплановими методами й методиками діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови і літератури та зарубіжної літератури, уміти здійснювати педагогічний супровід.

ПРН 10. Організовувати різні форми і способи навчальної, навчально-методичної, наукової, творчої та інших видів діяльності, які стосуються філології чи педагогіки.

ПРН 11. Уміти управляти процесами навчальної діяльності, виховання та розвитку особистості учня, організовувати освітній процес з урахуванням особливих потреб здобувачів освіти.

ПРН 12. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями (зокрема представниками інших культур) державною мовою, усно й письмово, використовуючи концептуальні наукові та практичні знання, когнітивні вміння та навички.

ПРН 13. Використовувати закони аналізу лінгвістичних одиниць для моделювання подібних у стандартних і нестандартних мовленнєвих ситуаціях, застосовувати різні види аналізу мовних одиниць, визначати їх місце в тексті й мовленні, розуміти взаємозв'язок та ієрархію таких одиниць.

ПРН 14. Вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ПРН 15. Знати сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні та за її межами.

ПРН 16. Пояснювати специфіку розвитку української мови і літератури, зарубіжної літератури, закономірності розвитку літературного процесу в Україні та світі, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках із зарубіжною літературою й культурою; порівнювати мовні й літературні факти, явища, простежувати їхні подібності й

	відмінності. ПРН 17. Цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва. ПРН 18. Володіти професійними якостями педагога. ПРН 19. Володіти формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміти відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини. ПРН 20. Добирати і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності уроків. ПРН 21. Мати критичне мислення, творчо використовувати різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань, знати мовно-літературний контекст та реалізовувати його в освітньому процесі. ПРН 22. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосувати їх у професійній діяльності. ПРН 23. Володіти базовими знаннями щодо структури, завдань і функцій національного спротиву та вміння застосовувати їх на практиці.²
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку бакалаврів освітньо-професійної програми «Українська мова і література», відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники кафедри філології Закарпатського угорського університету ім. Ференца Ракоці II, серед яких доктори наук, кандидати наук, доктори філософії, професори, доценти, старші викладачі. Науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у фахових, наукометричних виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Всі науково-педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації відповідно до Положення про професійний розвиток науково-педагогічних працівників Університету Ракоці.
Матеріально-технічне	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним

² Для здобувачів вищої освіти, які в обов'язковому порядку вивчають ОК «Основи національного спротиву» відповідно до Закону України № 1702-IX від 16.07.2021 р. «Про основи національного спротиву» та Наказу МОН України №1002 від 30.06.2026 про Типову програму дисципліни «Основи національного спротиву».

забезпечення	умовам. Освітній процес здійснюється в аудиторіях та кабінетах корпусу філології, які оснащені належним мультимедійним та іншим обладнанням. Структурні підрозділи, інфраструктура, площі та обладнання приміщень університету, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки (https://kmf.uz.ua/uk/infocenter/). Забезпечено безбар'єрний доступ для людей з особливими потребами. На виконання доручення Прем'єр-міністра України від 10.06.2022 № 14529/0/1-22 стосовно створення безпечних умов перебування у закладах освіти дітей, учнів, студентів і працівників та рекомендацій Державної служби України з надзвичайних ситуацій ЗУУ імені Ференца Ракоці II має спеціально облаштовані укриття. Це надає можливість під час оголошення повітряної тривоги проводити гарантовано безпечний очний навчальний процес.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Для реалізації мети освітньої програми забезпечені необхідні ресурси для організації та проведення освітнього процесу: • <u>електронна інформаційна система управління освітнім процесом «IRIS»</u>: різні модулі, адміністраторський, викладацький та студентський інтерфейс системи забезпечує широкий спектр організації та проведення освітнього процесу. Система IRIS містить список дисциплін вільного вибору, навчальні розклади, індивідуальні навчальні плани здобувачів, перелік курсових проєктів та кваліфікаційних робіт тощо. • <u>офіційний веб-сайт</u> містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність закладу, структурні підрозділи, правила прийому, графік семестру, положення, бланки документів, контакти закладу тощо; • необмежений доступ викладачів та здобувачів до мережі Інтернет; • наукова бібліотека, читальні зали; • віртуальне навчальне середовище Google Classroom, Google Meet; • навчальні і робочі плани; • графіки навчального процесу; • силабуси навчальних дисциплін; • методичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів з дисциплін, програма практики; • методичні вказівки щодо виконання курсових проєктів та кваліфікаційних робіт. Здобувачі, що опановують освітню програму «Українська мова і література», можуть користуватися фондами бібліотеки Бібліотечно-інформаційного центру “Опаці

	Чере Янош”, до складу якої входить Центральний читальний зал, Абонемент наукової та навчальної літератури, Відділ абонементу художньої літератури, Зал періодики та відділ мультимедійних документів та Відділ рукописів. Обсяг фондів є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів денної та заочної форм навчання. Повний обсяг книжкового фонду бібліотеки налічує більше 140 тисяч каталогізованих та доступних примірників. Надходження бібліотеки складають підручники, навчальні посібники, періодичні фахові видання, довідкова та інша навчальна література. Здобувачі мають можливість користуватися фондами електронної бібліотеки, до складу якої входять наукові та науково-методичні публікації провідних вітчизняних і зарубіжних науковців. Центр інформатики імені Тіводара Пушкаша Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II забезпечує функціонування інформаційної мережі та комп’ютерної системи закладу. Користувачі системи щодня використовують більше 450 персональних комп’ютерів та ноутбуків. Кількість персональних комп’ютерів, розміщених у класах та вільно доступних для студентів, становить понад 160. Університет має широкосмугову дротову та бездротову (Wi-Fi) мережу, що охоплює всю територію навчального закладу. Для підтримання успішної організації, проведення та якості навчального процесу, а також для забезпечення професійного, культурного, фізичного та психологічного розвивання здобувачів вищої освіти на базі ЗУУ ім. Ференца Ракоці II, крім вище названих, діє низка спеціалізованих структурних підрозділів
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Відповідно до законодавства та угод між закладами вищої освіти Перелік партнерів ЗУІ, з якими заключено договір про співпрацю (https://kme.org.ua/uk/infocenter/perelik-partneriv-zui-z-jakymy-zakljuceno-dohovir-pro-spivpracju/)
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність здобувачів здійснюється на підставі укладених угод про співробітництво між іноземними закладами вищої освіти та інститутом.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів освіти не передбачено.
10 – Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості освіти	
Систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Закарпатському угорському університеті ім. Ференца Ракоці II розроблено згідно з вимогами національного законодавства у сфері освіти, «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти. Система	

внутрішнього забезпечення якості регулюється «Концепцією забезпечення якості освіти в Закарпатському угорському університеті ім. Ференца Ракоці II» (схвалено Вченою радою ЗУУ ім. Ф.Ракоці II (протокол №9 від 30 вересня 2025 р.), Посилання: <https://kme.org.ua/uk/mik/#2-rozd-szisztema-uprav> , а також «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Закарпатському угорському університеті ім. Ференца Ракоці II» (схвалено Вченою радою Університету Ракоці (протокол №10 від 27.10.2021 р.), введеного в дію наказом ректора Університету Ракоці (№ 75 від 27.10.2021 р.)). Посилання: <https://kme.org.ua/uk/mik/#dod-2-i-2-pol-sys-vnutr-zabezp>

2. Перелік компонентів освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практика, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Історія та культура України	3,0	залік
ОК 2.	Історія та культура угорського народу	3,0	залік
ОК 3.	Філософські студії	3,0	залік
ОК 4.	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3,0	екзамен
ОК 5.	Сучасні інформаційні технології у філології	3,0	залік
ОК 6.	Психологія	4,0	екзамен
ОК 7.	Педагогіка (історія, теорія, дидактика, соціологія виховання)	6,0	залік екзамен
ОК 8.	Угорська мова за професійним спрямуванням	3,0	залік
ОК 9.	Угорська ділова мова	3,0	залік
ОК 10.	Сучасна українська літературна мова	22,0	екзамен
ОК 11.	Історія української літератури	24,0	2,3,4,5,7 екзамен; 1 залік
ОК 12.	Історія зарубіжної літератури	25,0	2,3,4,5,6,7 екзамен
ОК 13.	Вступ до літературознавства	4,0	екзамен
ОК 14.	Вступ до мовознавства та основи наукових досліджень	4,0	екзамен
ОК 15.	Вступ до слов'янської філології	3,0	залік
ОК 16.	Українська діалектологія	3,0	залік
ОК 17.	Методика навчання української мови	9,0	5,6 екзамен
ОК 18.	Методика навчання української та зарубіжної літератури	9,0	5,6 екзамен
ОК 19.	Практикум з української мови	4,0	екзамен
ОК 20.	Професійна етика вчителя ЗЗСО	3,0	екзамен
ОК 21.	Ділова українська мова і діловодство в ЗЗСО	4,0	екзамен
ОК 22.	Стилістика української мови	5,0	екзамен

ОК 23.	Педагогічна практика	27,0	залік
ОК 24.	Атестація	3,0	екзамен, захист
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180,0	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК	Вибіркові компоненти	60,0	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	
Основи національного спротиву			
ОНС	Основи національного спротиву*	3	диф.залік

*ОК «Основи національного спротиву» обов'язкова для здобувачів вищої освіти, громадян України чоловічої статі, які навчаються за денною формою навчання, відповідно до Закону України № 1702-IX від 16.07.2021 р. «Про основи національного спротиву» та Наказу МОН України №1002 від 30.06.2026 про Типову програму дисципліни «Основи національного спротиву».

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів першого рівня вищої освіти щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам освітньої програми здійснюється Екзаменаційною комісією із зазначеної спеціальності після виконання здобувачами в повному обсязі навчального плану.

Атестація здобувачів, які навчалися за програмою підготовки бакалаврів, здійснюється у формі єдиного атестаційного іспиту для оцінювання рівня досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою, а також у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.

1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (Додаток 1).
2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми (Додаток 2).
3. Структурно-логічна схема освітньої програми (Додаток 3).

Додаток 1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ЗК 13	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10	ФК 11	ФК 12	ФК 13	ФК 14	ФК 15	ФК 16
ОК 1		+	+	+	+	+			+	+	+	+																+	
ОК 2		+	+	+	+			+	+	+	+	+																+	
ОК 3	+		+	+	+	+			+	+	+	+							+	+			+	+				+	
ОК 4	+		+			+		+	+														+	+	+				
ОК 5	+		+	+		+			+	+				+								+			+	+		+	
ОК 6	+		+		+	+	+		+	+	+	+		+							+				+	+	+		+
ОК 7	+		+		+	+	+		+		+	+		+							+	+		+		+		+	+
ОК 8			+			+		+	+					+	+						+		+	+	+				
ОК 9				+	+			+	+	+	+	+			+								+	+					
ОК 10	+	+	+		+	+			+	+				+	+				+	+	+	+	+	+	+	+		+	
ОК 11	+	+	+		+	+			+	+	+	+		+		+	+	+		+	+		+		+	+		+	
ОК 12	+		+		+	+			+	+	+	+		+		+	+	+		+	+		+		+	+		+	
ОК 13			+		+				+	+				+		+	+	+		+			+		+	+		+	
ОК 14	+		+	+						+				+	+				+	+		+	+	+				+	
ОК 15		+	+		+				+	+				+	+				+	+		+	+	+					
ОК 16	+	+							+	+				+	+				+	+		+	+	+	+				
ОК 17	+			+	+	+			+	+				+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ОК 18		+	+	+	+	+			+	+				+						+	+		+		+	+	+		
ОК 19	+									+				+	+				+			+	+	+	+				

[illegible]

Нормативні покликання

1. Закон України «Про вищу освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України «Про академічну доброчесність». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>
3. Національна рамка кваліфікацій та Національний класифікатор України (Класифікатор професій (ДК 003:2010) (зі змінами №14, затвердженими наказом Міністерства економіки України від 13 грудня 2024 року № 27751)
4. Наказ МОН від 04 березня 2024 р. №260 «Про затвердження переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), спеціалізацій предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)), спеціалізацій спеціальностей 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та 016 Спеціальна освіта, за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0405-24#Text>
5. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань підготовки громадян України до національного спротиву». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4826-IX#Text>
6. Закон України «Про основи національного спротиву» від 16.07.2021 №1702-IX, із змінами, внесеними Законом України №4826-IX від 25.03.2026. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>
7. Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.06.2026 №1002 «Про затвердження Типової програми навчальної дисципліни “Основи національного спротиву”».
8. Наказ МОН №1734 від 31.12.2025 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо відповідності освітніх програм спеціальностям, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та деталізованим галузям Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013». Режим доступу: <https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/quality/wp-content/uploads/sites/44/2026/01/NakazMROPO.pdf>
9. Наказ МОН України від 27.03.2025 р. №512 Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2025/03/27/nakaz-mon-512-vid-27-03-2025.pdf>
10. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. Київ: Ленвіт, 2006. 35 с.
11. Сучасні підходи до побудови освітніх програм: Методичні матеріали / Укладачі: Холін Ю. В., Кравцов С. О., Маркова Т. О. Харків, 2014. 36 с.
12. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: Монографія. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2014. 168 с.
13. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с.
14. Державний стандарт базової середньої освіти від 20.09.2020 р. (<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>)
15. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затверджений Наказом МОН від 29.08.2024 №1225. Режим доступу: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/646-ilovepdf_merged.pdf
16. Наказ №2736-20 від 23.12.2020 Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Tex>

17. Концепції розвитку педагогічної освіти <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptivi-rozvitku-pedagogichnovi-osviti>
18. Проект стандарту вищої освіти зі спеціальності 014 «Середня освіта» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-do-gromadskogo-obgovorennya-proyekt-standartu-vishoyi-osviti-zi-specialnosti-014-serednya-osvita-na-pershomu-bakalavrskomu-rivni-vishoyi-osviti>
19. Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.06.2024 р. №842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти». Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-vmesennia-zmin-do-deiakykh-standartiv-vyshchoi-osvity842>
20. Закон ВР України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», документ 2704-VIII, чинний, поточна редакція від 31.12.2023, підстава - 2801-IX. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>
21. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.07.2023 № 898 «Методичні рекомендації щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0898729-23#Text>
22. Постанова Кабінету міністрів України від 30.08.2024 № 1021 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>